

Rapportage kwalitatieve verkenning op het gebied van drempels en motivatie

Opleiding Sport en Bewegen

November, 2016, Versie 1.0

Lectoraat Studiesucces

Auteurs: Nikkie Gubbels

Dit is een uitgave van het Lectoraat Studiesucces van Hogeschool Inholland.
Voor vragen of extra informatie kunt u mailen naar: Studiesucces@inholland.nl
Het is niet geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in publicaties zonder nauwkeurige bronvermelding.

Het lectoraat studiesucces voert haar onderzoek uit volgens de principes van onafhankelijkheid en vertrouwelijkheid en leeft de gedragscode praktijkgericht onderzoek voor het hbo na.

De verslaglegging (onderzoeksrapport) is een product van het lectoraat en is een zelfstandig document. Dit betekent dat het onderzoeksrapport beschikbaar kan worden gesteld aan derden. Mocht hier bezwaar tegen worden aangetekend, dan kan in overleg met het lectoraat ervoor gekozen worden een geanonimiseerde versie van het onderzoeksrapport beschikbaar te stellen.

Bronvermelding voor dit rapport:

Gubbels, N. (2016) *Rapportage kwalitatieve verkenning op het gebied van drempels en motivatie. Opleiding Sport en Bewegen*. Lectoraat Studiesucces, Hogeschool Inholland.

Meer weten, kijk op onze website <https://www.inholland.nl/onderzoek/studiesucces/>

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Doel van het onderzoek.....	4
Onderzoeksvraag	5
Hoofdvraag	5
Deelvragen	5
Operationalisatie.....	6
Methodiek	6
Analytisch kader - literatuurstudie	7
Analysemethode	11
Bevindingen	12
Ervaring stagedrempel	12
Ervaring afstudeerdrempel	13
Begeleiding	14
Motivatie	15
Demotiverende elementen opleiding	15
Tips voor de opleiding (tegen studievertraging)	16
Bevindingen in relatie tot de literatuur	17
Samenvatting.....	18
Vervolgonderzoek.....	19
Referenties	19
Documentbeheer	20

Inleiding

Bij Sport en Bewegen leven verschillende vragen rondom studiesucces. Een van de vragen die de opleiding heeft is gericht op de werking van drempels en de mogelijke invloed daarvan op het aantal langstudeerders. Sport en Bewegen geeft aan dat het lukt om langstudeerders te laten uitstromen, maar doordat er nieuwe langstudeerders bij blijven komen, de totale groep niet afneemt. Een factor die op de instroom van langstudeerders van invloed zou kunnen zijn is de aanwezigheid van drempels in het curriculum. Binnen het programma van Sport en Bewegen zijn er verschillende drempels in het curriculum ingebouwd. Ten eerste zijn er bepaalde eisen waaraan studenten moeten voldoen voordat zij aan de stage in het 3^e jaar mogen beginnen. De opleiding biedt de studenten die nog niet met hun stage mogen beginnen de optie om alvast de vakken te volgen die ze anders ná de stage zouden krijgen. Deze vakken worden twee keer in het jaar aangeboden. Een andere optie is dat studenten het 2^e jaar opnieuw doen. Door deze twee opties aan te bieden kunnen studenten die nog niet aan hun stage mogen beginnen hun achterstand wegwerken, actief met de studie bezig blijven en blijven ze in contact met de opleiding en klasgenoten.

Daarnaast is er een drempel om te kunnen starten met afstuderen. Studenten moeten, om te mogen afstuderen, de stage van het 3^e jaar hebben afgerond en daarnaast een minimaal aantal studiepunten hebben behaald. Deze drempels zijn onder andere ingebouwd omdat een student een bepaalde basiskennis moet hebben alvorens te mogen beginnen met de stage of met afstuderen. Daarnaast heeft de opleiding gemerkt dat studenten die stage hebben gelopen moeite hebben om de studie weer op te pakken. Hoe groter de opgelopen achterstand is wanneer de student met de stage begint, des te moeilijker het voor de student lijkt de studie weer op te pakken.

De opleiding vraagt zich af of de drempels invloed hebben op de motivatie van studenten en of de drempels invloed hebben op de pool langstudeerders. Daarnaast wil de opleiding weten hoe studenten die de drempels niet gehaald hebben het beste begeleid kunnen worden. Tenslotte vraagt de opleiding zich af of zij iets hadden kunnen doen om te voorkomen dat studenten vertraging oplopen (door de drempels) en daardoor langstudeerders worden.

Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in de werking van drempels en de invloed ervan op studiemotivatie en de pool langstudeerders. Daarnaast is een doel van het onderzoek om inzicht te krijgen in wat de opleiding mogelijk had kunnen doen om studievertraging (door de drempels) te voorkomen. De onderzoeksresultaten kunnen ook nuttig zijn voor andere opleidingen die drempels in hun curriculum hebben ingebouwd of dit willen doen. Door het lectoraat Studiesucces voor dit onderzoek in te zetten komen de onderzoeksresultaten beschikbaar voor andere opleidingen.

Onderzoeksvraag

Hoofdvraag

Het onderzoek richt zich op twee kernvragen:

1. Wat is er bekend over de werking van drempels, de invloed van drempels op motivatie en studievertraging en hoe worden de drempels ervaren door studenten bij Sport en Bewegen?
2. In geval van studievertraging (door de drempels), wat had de opleiding volgens studenten kunnen doen om dit te voorkomen?

Deelvragen

- Wat is er in de literatuur bekend over de werking van drempels binnen een opleiding?
 - a) Wat is er bekend over de relatie tussen drempels en studiemotivatie?
 - b) Wat is er bekend over de relatie tussen drempels en langstudeerders?
 - c) Wat is er in de literatuur bekend over de begeleiding van studenten die drempels niet halen, zodat ze succesvol verder gaan met hun studie?
- Hoe ervaren studenten de drempels bij Sport en Bewegen?
- Hebben de eisen om aan de stage te mogen beginnen volgens studenten invloed op hun studiemotivatie?
- Hebben de eisen om af te mogen studeren volgens studenten invloed op hun studiemotivatie?
- Heeft het niet mogen starten met de stage of met afstuderen volgens studenten invloed op studievertraging en hoe?
- Hoe kunnen de studenten, die de drempels niet halen, volgens hen het beste begeleid worden zodat ze succesvol hun studie kunnen voortzetten?
- In het geval dat studenten studievertraging oplopen door de drempels, wat had de opleiding volgens hen (anders) kunnen doen om dit te voorkomen?
- Welke (andere) elementen binnen de opleiding dragen volgens de studenten bij aan de studiemotivatie en studievoortgang?
- Welke (andere) elementen binnen de opleiding remmen studenten af in hun studiemotivatie en studievoortgang?
- Wat kan de opleiding volgens studenten anders doen om studievertraging te voorkomen?

Operationalisatie

Voor het onderzoek en de rapportage heeft het lectoraat 90 uur beschikbaar gesteld. De taak van het lectoraat is onder meer het formuleren van de onderzoeksvragen, de onderzoeksaanpak (methode), de analyse en de verslaglegging. De verslaglegging is een product van het lectoraat. De taken van de opdrachtgever zijn het beschikbaar stellen van ruimtes, het regelen van de juiste participanten (de studenten) en eventuele vergoeding van de participanten. De uitvoerder van het onderzoek is Nikkie Gubbels, onderzoeker bij lectoraat Studiesucces. Het onderzoek heeft plaatsgevonden in periode 4 van studiejaar 2015 – 2016 en periode 1 van studiejaar 2016-2017.

Methodiek

Voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen is een gemixte methode toegepast. Er is in de literatuur gekeken naar wat er bekend is over de werking van drempels, welke theorieën hierover beschreven zijn en of er best practices bekend zijn. Daarnaast is kwalitatief onderzoek uitgevoerd binnen de opleiding Sport en Bewegen. Er is met studenten gesproken over de ervaringen en meningen die zij hebben over deze drempels in de vorm van semigestructureerde diepte-interviews. Een diepte-interview is een *‘ongestructureerd een-op-een interview waarbij je de deelnemers prikkelt om vrijuit te praten en gedetailleerde oordelen en gedachten over een onderwerp naar voren te brengen’* (Webb, 1995, p.121). Volgens Groenland (2007) is de dataverzamelingstechniek van het diepte-interview een goede keuze wanneer het gaat om de kennis en inzichten van een individu en de affectieve en cognitieve processen die bij een individu plaatsvinden. Het interview is erop gericht om informatie te vinden die de beleavingswereld van de individuele persoon in kaart brengt. Voor het kwalitatieve onderzoek zijn studenten, in overleg met het lectoraat, door Sport en Bewegen geselecteerd en benaderd om deel te nemen aan de interviews.

In totaal hebben er 8 interviews plaatsgevonden. 3 van de interviews zijn gevoerd met studenten die beide drempels gehaald hebben. 3 van de interviews zijn gevoerd met studenten die de eerste drempel niet gehaald hebben (niet voldoen aan de eisen om aan de stage te mogen beginnen). De andere 2 interviews zijn gevoerd met studenten die de tweede drempel niet gehaald hebben (niet voldoen aan de eisen om te mogen beginnen met afstuderen). Elk interview nam 30-45 minuten in beslag.

De interviews hebben plaatsgevonden bij Inholland, locatie Haarlem. De interviewgids is in samenwerking met de opleiding Sport en Bewegen gemaakt. Het lectoraat heeft hiervoor een opzet gemaakt. Voorafgaand aan de gesprekken heeft de onderzoeker achtergrondinformatie van de deelnemers (geslacht, leeftijd, vooropleiding, etniciteit) ontvangen van de opleiding Sport en Bewegen. Voor een overzicht van de kenmerken van de studenten zie figuur 1. Alle interviews zijn met goedkeuring van de studenten opgenomen zodat deze vervolgens getranscribeerd en geanalyseerd konden worden.

Figuur 1. Overzicht kenmerken studenten

Drempels en vertraging	Geslacht	Vooropleiding	Studiejaar
Groep die zonder vertraging de studie doorloopt			
Student met sport gerelateerde vooropleiding – mbo	M	Sport- en Bewegingscoördinator	4
Student met niet-sport gerelateerde opleiding – mbo	M	Administratie	4
Student met vooropleiding anders dan mbo	M	Havo Economie en Maatschappij	4
Groep die de stagedrempel niet heeft gehaald			
Student met sport gerelateerde vooropleiding	M	Sport- en Bewegingscoördinator	4
Student met niet-sport gerelateerde vooropleiding	M	Media Grafische Vormgeving	4
Student met andere vooropleiding dan mbo	M	Havo Economie en Maatschappij	4
Groep die de afstudeerdrempel niet heeft gehaald			
Student met niet-sport gerelateerde vooropleiding	M	Administratie- Bedrijfsadministrateur	4
Student met vooropleiding anders dan mbo	V	Havo Natuur en Gezondheid	5

Analytisch kader - literatuurstudie

Er heeft een verkenning van de literatuur plaatsgevonden om te oriënteren op de onderzoeksthema's: drempels en motivatie. Middels de literatuurstudie heeft de onderzoeker geprobeerd een overzicht te krijgen van de relevante publicaties op dit gebied. De volgende vragen, beschreven door Boeije, Hart en Hox (2009) waren hierbij leidend:

- Wat is er over het onderwerp bekend uit eerder onderzoek?
- Welke kennis ontbreekt er nog?
- Vanuit welke theorieën is het onderwerp benaderd en wat heeft dat opgeleverd?

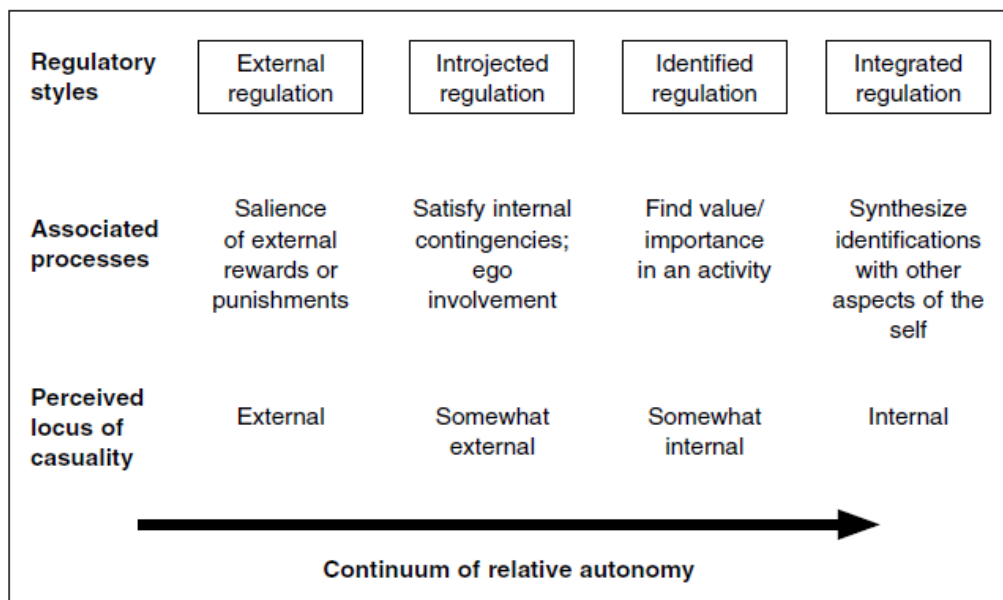
Uit de literatuurstudie blijkt dat er over de relatie tussen drempels, die in het curriculum zijn ingebouwd, en motivatie van studenten nog weinig (tot niets) bekend is. De informatie die over drempels te vinden is ligt niet in lijn met de onderzoeksvragen. De literatuur gaat bijvoorbeeld in op de eisen om te mogen afstuderen in het voortgezet onderwijs, de invulling van een specifieke afstudeereis, afstudeerproblemen van specifieke studentgroepen (bijvoorbeeld jongens vs. meisjes) of de eisen waar een leerzame stage aan moet voldoen. Ook over de relatie tussen drempels en langstudeerders en over de begeleiding bij studieovertraging is weinig tot niets bekend. Twee concepten die wel uitgebreid zijn onderzocht zijn 'motivatie' en 'studentbegeleiding'. Hieronder wordt de literatuur beschreven die volgens de onderzoeker aanknopingspunten kan bieden voor het vervolg van het kwalitatieve onderzoek (interviews met studenten) en de beantwoording van de onderzoeksvragen. Allereerst wordt de *self-determination theory* besproken, een van de meest geciteerde motivatie theorieën. Daarna wordt er ingegaan op de invloed van perceptie van omgevingsfactoren op motivatie tot leren. Tenslotte wordt de theorie over studentbegeleiding besproken.

Self-Determination Theory

De *Self-Determination Theory* (SDT; Deci & Ryan (2000) is een macro theorie over motivatie, emotie en ontwikkeling die de factoren, die het persoonlijke groeiproces van mensen kunnen belemmeren of ondersteunen, in acht neemt (Niemic & Ryan, 2009). Onderzoek gebaseerd op de SDT wijst uit dat in de context van onderwijs zowel intrinsieke motivatie als autonome vormen van extrinsieke motivatie bevorderlijk zijn voor 'optimaal leren' en 'betrokkenheid'. Onderzoek wijst ook uit dat wanneer de docent de student ondersteunt in zijn of haar behoefte aan autonomie, competentie en verbondenheid, dit bijdraagt aan studiesucces, zelfregulerend leren en welzijn (Niemic & Ryan, 2009).

Intrinsieke motivatie heeft volgens Ryan en Deci (2000) betrekking op '*behaviors done in the absence of external impetus that are inherently interesting and enjoyable*'. Intrinsieke motivatie heeft dus betrekking op gedrag dat vanuit iemand zelf komt en niet door externe factoren wordt aangezet. SDT stelt dat intrinsieke motivatie wordt ondersteund door de psychologische behoefte aan autonomie en competentie. Studenten zijn bijvoorbeeld autonoom wanneer zij uit zichzelf tijd en energie in hun studie willen steken. De behoefte aan competentie refereert naar de ervaring van bekwaamheid. Studenten zijn bijvoorbeeld competent wanneer zij zich bekwaam voelen om de uitdagingen binnen hun studie aan te kunnen. Om intrinsiek gemotiveerd te raken en te blijven is het belangrijk dat er aan de behoefte naar autonomie en competentie wordt voldaan (Niemic & Ryan, 2009). Intrinsieke motivatie geeft een belangrijke basis voor het leerproces. Echter, in veel aspecten van het (hoger) onderwijs is intrinsieke motivatie niet evident en moeten studenten op een andere manier gestimuleerd worden om te leren (Niemic & Ryan, 2009). Extrinsieke motivatie heeft volgens Ryan en Deci (2000) betrekking op '*behaviors performed to obtain some outcome separable from the activity itself*'. SDT onderscheidt vier vormen van extrinsieke motivatie die verschillen in de mate van ervaren autonomie en die verband houden met lespraktijken en leeruitkomsten. De vier vormen van extrinsieke motivatie worden weergegeven in figuur 2.

Figuur 2. Vier soorten van extrinsieke motivatie volgens de *Self-Determination Theory* (Niemic & Ryan, 2009).

De minst autonome vorm van extrinsieke motivatie is *external regulation*, waarbij gedrag voortkomt uit het willen krijgen van een beloning of uit het ontwijken van straf. Bij *external regulation* studeert een student bijvoorbeeld met als doel om een goed cijfer te halen. Bij *introjected regulation* wordt gedrag geuit zodat iemand zich beter voelt over zichzelf of om zelf-afwijzing te voorkomen. Bij *introjected regulation*

studeert een student bijvoorbeeld met als doel om zich trots te kunnen voelen. Deze twee soorten van extrinsieke motivatie worden gezien als gecontroleerde motivatie (Niemic & Ryan, 2009).

Identified regulation is een vorm van motivatie waarbij gedrag getoond wordt dat waardevol en belangrijk wordt geacht. Hierbij studeert een student bijvoorbeeld omdat de te vergaren kennis belangrijk is voor de toekomst die hij voor ogen heeft. De meest autonome vorm van extrinsieke motivatie is *integrated regulation* waarbij gedrag in verband wordt gebracht met de identiteit van de student zelf. Hierbij studeert een student bijvoorbeeld omdat hij de kennis nodig heeft voor een carrière waarin hij zijn persoonlijke interesses en waarden nastreeft. Deze twee vormen van extrinsieke motivatie zijn relatief autonoom (Niemic & Ryan, 2009). Uit onderzoek blijkt dat studenten beter leren wanneer zij een hoge mate van autonome extrinsieke motivatie hebben. De autonomie van studenten kan onder andere door docenten ondersteund worden door studenten een stem te geven en eigen keuzes te laten maken in onderwijsactiviteiten.

Naast behoefte aan autonomie en competentie stelt SDT dat het proces van intrinsieke motivatie ondersteund wordt door (de verzadiging van) de behoefte aan verbondenheid. Verbondenheid in de klas wordt sterk geassocieerd met het gevoel van de student dat de docent hem of haar respecteert en waardeert. In een onderwijs context, waarin aan de behoefte aan autonomie, competentie en verbondenheid wordt voldaan, zijn studenten meestal meer intrinsiek gemotiveerd, zijn welwillender om taken te voltooien die minder leuk zijn en waarderen onderwijs activiteiten meer. Hogere intrinsieke motivatie draagt weer bij aan de kwaliteit van de leeruitkomsten, welzijn, en een grotere waardering van het onderwijs. Strategieën om autonomie te versterken zijn o.a. het minimaliseren van het uitoefenen van druk en controle, studenten een keuze geven en hun mening erkennen. Een strategie om competentie te vergroten is o.a. het geven van zeer uitdagende taken. Tenslotte, een strategie voor het vergroten van betrokkenheid is het uiten van respect en zorg voor de studenten (Niemic & Ryan, 2009).

Omgevingsfactoren en motivatie

Klein, Noe en Wang (2006) bestudeerden welke invloed leerdoeloriëntatie, de manier waarop lesgegeven wordt (in de klas v.s. blended learning) en of studenten hun omgevingsfactoren als ondersteunend of belemmerend ervaren op motivatie tot leren heeft. Motivatie tot leren is volgens Noe (1986) '*the desire of the trainee to learn the content of a training program*'. Motivatie tot leren is een belangrijke bepalende factor voor individuen in de keuze om deel te nemen aan leeractiviteiten en om deze te blijven voortzetten. Zoals ook hierboven is beschreven heeft onderzoek laten zien dat motivatie tot leren een robuuste voorspeller is van studieresultaten (Noe, 1986). Volgens Klein et al. (2006) heeft de perceptie van de student, of omgevingsfactoren belemmerend (*barriers*) of juist ondersteunend (*enablers*) zijn, invloed op de motivatie tot leren. Lent, Brown en Hackett (2000), beschrijven *barriers* en *enablers* als '*environmental events or conditions that are believed to exist or be encountered and thought to impede or facilitate progress*'. Mensen handelen op basis van deze percepties, ongeacht of deze percepties op de werkelijkheid zijn gebaseerd (Klein et al., 2006). Indirect worden prestaties beïnvloed door de perceptie van deze *barriers* en *enablers* doordat de perceptie invloed heeft op de motivatie tot leren (Klein et al., 2006). Wanneer een lerende ervaart dat zijn inspanningen worden belemmerd zal deze minder naar resultaat streven dan wanneer hij ervaart dat zijn inspanningen worden ondersteund. In de studie van Klein et al. (2006) bleek dat studenten, die omgevingsfactoren als ondersteunend (*enablers*) in plaats van belemmerend (*barriers*) ervaarden, een significant hogere motivatie tot leren bleken te hebben.

Studentbegeleiding

Bij studieloopbaanbegeleiding (slb) staat de begeleiding van de student centraal. Bij hogeschool Saxion is een model ontworpen met 3 elementen die binnen slb aan de orde zouden moeten komen (Mittendorf, 2014). Deze drie elementen stimuleren vervolgens de persoonlijke ontwikkeling van studenten.

1. Begeleiding bij studievoortgang. Hierbij gaat het onder andere om het leren studeren, om studieproblemen te signaleren en hierbij studenten te adviseren en te helpen een oplossing te vinden.
2. Begeleiding bij loopbaanontwikkeling. Hierbij gaat het om de voorbereiding op de toekomstige loopbaan en het werkveld van de student. Het gaat om de ontwikkeling van de student tot professional in de beroepspraktijk. Studenten worden begeleid in het maken van keuzes, zodat ze weten wat ze willen en waar ze goed in zijn.
3. Begeleiding bij professionele ontwikkeling. Bij dit derde element gaat het om het ontwikkelen van een professionele identiteit en beroepshouding. Studenten worden begeleid bij het formuleren van leerdoelen, gericht op beroepscompetenties, vragen met betrekking tot normen, waarden en ethiek en reflectie op eigen handelen. Dit derde element komt bij sommige opleidingen al buiten slb aanbod, maar zou ook binnen slb een plek moeten krijgen. Op die manier kan bij de professionele ontwikkeling ook reflectie op loopbaanontwikkeling en studievoortgang worden meegenomen.

Slb zou tijdens de gehele studie moeten plaatsvinden. Voor ouderejaars studenten is slb ook van belang. Gedurende de leerlijn kunnen de accenten binnen slb wel verlegd worden. Zo zou slb in de hoofdfase bijvoorbeeld meer gericht moeten zijn op het begeleiden van de studievoortgang, het maken van keuzes, voor bijvoorbeeld de stage of afstudeeropdracht, loopbaanoriëntatie en verdere professionele ontwikkeling. Aan het einde van de opleiding zou de focus dus minder moeten liggen op studiebegeleiding, maar loopbaanbegeleiding krijgt in deze fase juist een hele duidelijke plek (Mittendorf, 2014).

Bij loopbaanbegeleiding gaat de aandacht uit naar de ontwikkeling van studenten tot professionals in de beroepspraktijk, die weten wat ze willen en waar ze goed in zijn. Hierbij richt de loopbaanbegeleiding zich onder andere op de motivatie van de student voor een bepaald beroep en of dat beroep bij de student past. In deze fase zou er veel aandacht moeten zijn voor de persoonlijke talenten en eigenschappen van de student en voorkeuren voor een bepaalde werkomgeving. Het reflecteren op ervaringen samen met de slb'er zal in deze fase de student helpen bij het maken van keuzes en het ontwikkelen van loopbaancompetenties (Mittendorf, 2014).

Uit onderzoek blijkt dat voor effectieve loopbaanbegeleiding vijf begeleidingselementen van belang zijn, die ook terug zouden moeten komen in het competentieprofiel van een slb'er:

1. Affectieve component: het opbouwen van een goede relatie met wederzijds vertrouwen. Uit onderzoek blijkt dat je als begeleider persoonlijke betrokkenheid moet tonen aan de studenten die je begeleidt. Ook is het belangrijk dat een slb'er bereikbaar is.
2. Reflectieve component: de 'meaning-making' factor. Het gaat hierbij om het creëren van nieuwe bewustwording/inzichten bij de student en dit te relateren aan mogelijkheden.
3. Actiegerichte component: de 'agency' factor. De slb'er ondersteunt de student om zijn capaciteiten te vergroten en zijn mogelijkheden optimaal te benutten, waarbij de student wordt begeleid in een proces van sturing naar zelfsturing.
4. Netwerkkomponent: netwerkontwikkeling en toegang verlenen tot een netwerk. De slb'er begeleidt de student bij het opdoen van ervaringen en netwerkontwikkeling, maar het is voor de slb'er zelf ook van belang om een netwerk op te bouwen en te onderhouden.
5. Informatieve en adviserende component: juiste en relevante informatie bieden waarin verschillende alternatieven worden aangereikt. De slb'er monitort, analyseert, volgt en bewaakt de student om op

basis daarvan de student te adviseren en informeren over studievoortgang, loopbaanontwikkeling en mogelijkheden.

Kortom, uit onderzoek blijkt dat een onderwijsomgeving die bijdraagt aan de behoefte aan autonomie, competentie en verbondenheid leidt tot een hogere intrinsieke motivatie. Studenten die ervaren dat factoren in de onderwijsomgeving hun inspanningen belemmeren zullen volgens onderzoek minder gemotiveerd zijn dan studenten die ervaren dat factoren in de onderwijsomgeving hun inspanningen ondersteunen. Een slb'er dient studenten in deze onderwijsomgeving te begeleiden bij de studievoortgang, loopbaanontwikkeling en professionele ontwikkeling. Bij de diepte-interviews is ingegaan op het effect dat de stagedrempel en de afstudeerdrempel op de motivatie van studenten hebben.

Analysemethode

Voor de analyse van de interviewgegevens heeft de onderzoeker de interviews getranscribeerd. Vervolgens zijn alle transcripten gelezen en gecodeerd aan de hand van de onderzoeksthema's die in dit onderzoek centraal staan. Voor de codering van de transcripten is gebruik gemaakt van het analyseprogramma MAXqda, versie 11. In figuur 3 zijn de codes en de frequentie van de codes opgenomen. Alle gecodeerde segmenten zijn vervolgens in een analyseschema geplaatst. Ook is er in MAXqda een tabel gemaakt met de samenvatting van de gecodeerde segmenten. Het analyseschema en de samenvatting zijn vervolgens gebruikt voor een gestructureerde analyse van de interviews. Zie de bijlage 'Sport en Bewegen – Drempels en Motivatie. De interviews in detail - Personalia en uitspraken' voor een overzicht van alle gecodeerde uitspraken van de geïnterviewde studenten.

Fig. 3 Codes en frequentie gecodeerde segmenten

Code	Interview 1	Interview 2	Interview 3	Interview 4	Interview 5	Interview 6	Interview 7	Interview 8
Afstuderen – ervaring en daarna			4	2	2		2	
Begeleiding			5	3	3	4	2	1
Mbo/hbo				3	1		2	
Langstuderen	1	6		5	3	1	4	2
Overig	3		1		4		3	4
Stage- ervaring en daarna	3	2				1		
Motiverend – vanuit opleiding		7	10	3		4	5	3
Motivatatie overig	5	7	8	4	13	4	7	2
Niet motiveren – afremmend	4	4	7	3	7	2	3	3
Stagedrempel	1	1		1	1	1	1	1
Tips stagedrempel	7	12	10	7	8	5	9	3
Afstudeerdrempel	1	2	1	1		1	2	1
Tips afstudeerdrempel	4	1	4	6	2	3	1	2
Vooropleiding en studiekeuze	3	7	2	1	1	5	2	4
Tips voor de opleiding	4	5	2	3	9	2	3	3

Bevindingen

Ervaring stagedrempel

De stagedrempel wordt door de meeste studenten als positief en motiverend ervaren. Zij geven aan dat de stagedrempel in de meeste gevallen een stimulerende werking heeft en een stok achter de deur is om zoveel mogelijk punten te halen voordat de stage begint. De stage-eisen worden als redelijk, duidelijk en eerlijk ervaren. In vergelijking met het bindend studie-advies wordt de stagedrempel eerder als te laag dan te hoog ervaren. De meeste studenten geven aan dat zij op tijd op de hoogte waren van de eisen die aan hen werden gesteld om aan de stage te mogen beginnen. Het behalen van de stagedrempel zorgt over het algemeen niet voor extra motivatie bij de studenten. Twee studenten gaven aan ook gemotiveerd te zijn geweest om alle punten in één keer te behalen als de stagedrempel er niet was geweest, omdat de motivatie vanuit henzelf kwam.

‘Ik denk dat de stagedrempel een positief effect heeft, omdat er een minimum is dat je moet halen. Dat is heel duidelijk. Als je dat niet haalt mag je niet op stage en loop je vertraging op. Als je dat een beetje loslaat, zo van, ‘we gaan het beoordelen op basis van hoe goed je je best doet’, dat gaat niet werken. Het is duidelijk en eerlijk om zo een drempel te hebben’.

Er wordt aangegeven dat het belangrijk is om over voldoende basiskennis te beschikken voordat je aan de stage begint, aangezien er door het stagebedrijf veel van de studenten wordt verwacht. De studenten geven aan dat, wanneer je tijdens de stage een achterstand hebt, het waarschijnlijk is dat de achterstand alleen maar verder oploopt. Wanneer je je door inhaalwerk niet volledig op de stage kan focussen zou dit ook ten koste kunnen gaan van de kwaliteit die je levert tijdens de stage.

De studenten konden zich voorstellen dat de stagedrempel voor andere studenten wellicht een demotiverende werking zou kunnen hebben. Een student vertelde dat hij bij medestudenten zag dat, naarmate de stagedrempel dichterbij kwam, zij toetsen niet meer maakten, omdat ze dachten de stagedrempel toch niet meer te gaan halen. Ook voor studenten die perfectionistisch zijn, of voor studenten die snel gestrest zijn, zou de drempel een averechts effect kunnen hebben. Eén student gaf aan dat hij door zijn faalangst de drempel als barrière zag en dat hij daardoor juist uitstelgedrag vertoonde.

‘De stagedrempel kan op twee manieren werken. Enerzijds kan een student denken: ‘ik moet mijn punten halen anders kan ik niet op stage’, dus het kan stimulerend werken. Anderzijds kan een student denken, en dat heb ik wel gezien: ‘ik red het toch niet meer, dus die laatste twee toetsen die doe ik dan wel volgend jaar, want ik kom toch niet aan het aantal punten om op stage te gaan’.

De studenten die niet mochten beginnen met de stage, doordat zij onvoldoende punten hadden behaald, gaven over het algemeen aan dat dat hun eigen verantwoordelijkheid was. Zowel luiheid, persoonlijke problemen als weinig assertiviteit werden genoemd. Eén student gaf aan dat de vertraging die hij had opgelopen mogelijk door zijn faalangst kwam, maar dat het ook voor een deel laksheid kon zijn. Een valkuil voor studenten kan zijn dat zij zich volledig richten op eerdere eisen die aan hen worden gesteld, zoals het behalen van het bindend studie advies, de propedeuse of een belangrijke toets, waardoor zij te weinig aandacht voor de stagedrempel hebben. Echter, geen enkele student gaf aan dat het demotiverend was om

niet met de stage te mogen beginnen. Het werd over het algemeen juist als prettig ervaren om op een rustig tempo vakken in te kunnen halen en met nieuwe energie aan de stage te kunnen beginnen.

'Ik ben mijzelf er ook bewust van dat ik weinig heb uitgevoerd in het jaar dat ik vertraging had. Het is voor een deel mijn eigen verantwoordelijkheid'.

'Ik vond het ook wel lekker om een half jaartje te werken en niet aan school te denken. Daarna kon ik weer fris het derde jaar in. Toen moest ik stage gaan lopen. Dus dat heeft geen invloed gehad op mijn motivatie'.

Op een iemands na gaven alle studenten aan dat het zinvol is om de stagedrempel te behouden en deze niet te verlagen. Een aantal studenten zou de drempel zelfs ophogen. Wel hadden studenten een aantal tips voor de opleiding wat betreft de stagedrempel. Zo geven zij aan dat het wenselijk is om tijdens de lessen meer aandacht te besteden aan de consequenties die de stagedrempel heeft, om studenten beter op de drempel voor te bereiden. Een ouderejaarsstudent zou bijvoorbeeld kunnen vertellen over zijn/haar ervaringen met stage lopen en het belang van de stagedrempel. Wanneer studenten slechts een klein aantal punten missen om op stage te mogen, bijvoorbeeld wanneer zij door het behalen van een aantal punten binnen een cluster, alle punten van het cluster missen, zou de examencommissie coulant mogen zijn in het maken van een uitzondering. Wanneer studenten veel vakken missen, die zij zouden moeten inhalen tijdens de stageperiode, zou een slb'er het advies kunnen geven om nog niet met de stage te beginnen en eerst de achterstand in te halen. Op die manier komt de student niet op een later moment in de knel. Tenslotte, de student die faalangst heeft geeft aan dat er meer persoonlijke begeleiding zou moeten zijn, met aandacht voor de studievoortgang, voor studenten die een (andere) functiebeperking hebben.

Ervaring afstudeerdrempel

De meeste studenten geven aan dat het goed is dat de afstudeerdrempel er is en dat ook deze drempel motiverend kan werken. De studenten ervaren deze drempel wel als een hogere drempel dan de stagedrempel, met zwaardere eisen. De eisen die er zijn om te mogen afstuderen vinden de studenten goed. Veel hoger zou de drempel niet moeten worden. Het is goed dat er ruimte is om bepaalde dingen niet te halen. Volgens één student zou een nog hogere drempel voor minder vertraging onder studenten kunnen zorgen, maar zou wel tot meer stress en daardoor wellicht meer uitval kunnen leiden. Een extra motivatie voor studenten om zo snel mogelijk af te studeren is bijvoorbeeld een interessante vacature die bij het stagebedrijf vrijkomt, of zelfs het aanbod van een baan.

'Je bent aan het einde. Het onderzoek is iets van jezelf. Dan vind ik wel dat je bijna alle punten gehaald moet hebben. Ik vind het een hele goede drempel'.

Over het algemeen zijn de studenten goed op de hoogte over de eisen voor het afstuderen. Een valkuil is wel dat, doordat studenten in het derde jaar lang niet in contact staan met de opleiding, de eisen om te mogen afstuderen worden vergeten. Omdat studenten zich te veel focussen op de opdrachten die zij moeten doen om te mogen afstuderen, kan de aandacht voor het inhaalwerk verzwakken. Een andere valkuil is dat studenten zich te veel richten op het werk dat zij nog moeten inhalen om genoeg punten te behalen om te mogen afstuderen, waardoor zij de vakken voor hun minor niet halen. Ook bij deze drempel geldt dat studenten liever geen vakken inhalen terwijl zij bezig zijn met afstuderen. Een halfjaar vertraging, om in alle rust het inhaalwerk af te ronden, nemen zij dan voor lief.

‘Het is niet alleen het afstudeeronderzoek. Er komt veel meer bij kijken. Zo maak je ook een portfolio, heb je een IBM gesprek en geef je een presentatie. Dat is al druk en zwaar genoeg. Laat staan dat je nog andere dingen ernaast hebt’.

Net als bij de stagedrempel geven studenten aan dat de afstudeerdrempel niet voor elke student een motiverende werking heeft. Een aantal studenten geeft aan dat de drempel niet bijdraagt aan hun motivatie omdat zij vanuit zichzelf al gemotiveerd zijn om zo snel mogelijk af te studeren en al hun punten in een keer te halen. De afstudeerdrempel kan ook tot gevolg hebben dat studenten de drempel als barrière zien, waardoor zij de toetsen die zij moeten maken naar een later moment in de opleiding doorschuiven. De drempel kan in het bijzonder een barrière vormen voor studenten met faalangst. De opleiding zou voor deze studenten bijvoorbeeld minder streng met de regels kunnen omgaan en meer persoonlijke aandacht kunnen geven.

Begeleiding

De studenten die niet met hun stage mochten beginnen of nog niet mochten beginnen met afstuderen waren allen erg te spreken over de begeleiding die zij van hun slb'er kregen. In sommige gevallen werd de student door de slb'er benaderd, in andere gevallen vroeg de student zelf om hulp. De begeleiding werd door allen als positief ervaren en veelal als 'kordaat' omschreven. Studenten gaven aan dat het heel fijn is wanneer er snel wordt gereageerd op vragen, bijvoorbeeld over de mail, en wanneer er duidelijke antwoorden worden gegeven. Eén student gaf aan dat het makkelijk is om een goede band met de docenten op te bouwen, omdat zij zelf ook jong zijn en dat dit ten goede komt aan de begeleiding. Het vakkenschema, dat wordt ingevuld om overzicht te creëren van wat er nog moet gebeuren om op stage te mogen of om te mogen afstuderen, werkt volgens studenten goed. Eén student geeft aan dat het hem nog meer zou hebben geholpen wanneer de deadlines voor de toetsen en de in te leveren opdrachten ook in het vakkenschema opgenomen zouden worden.

‘Ik denk dat je met de docenten, omdat ze jonger zijn, wel een band krijgt. Ze helpen gewoon goed. Dat is anders dan bij mijn vorige opleiding’.

Twee studenten die zijn doorgestroomd vanuit het mbo gaven aan dat zij de overgang van het mbo naar het hbo als lastig hebben ervaren. Beide studenten hebben een sport gerelateerde mbo-opleiding gevolgd. Zij hadden veel moeite met de tentamens, gezien de nadruk op theorie en de hoeveelheid stof. Wel gaven zij aan voordeel te hebben van hun vooropleiding bij de praktijkonderdelen van de opleiding. Extra begeleiding bij studievaardigheden had volgens hen kunnen helpen om de toetsen te halen.

‘Misschien had er voor mensen die van het mbo komen meer begeleiding kunnen zijn, zodat zij een beetje in het hbo ritme komen. Omdat ik mijn tentamens niet haalde is alles steeds opgeschoven. Zo heb ik mijn vertraging opgelopen’.

Motivatie

Vanuit de opleiding is het docententeam een grote factor die voor motivatie zorgt bij studenten. Vrijwel alle studenten gaven aan dat het motiverend is dat zij een goede band met de docenten hebben. Volgens de studenten staan de meeste docenten altijd voor hen klaar, kennen ze iedereen bij naam, en geven ze snel en deskundig antwoord op hun vragen. Door het goede contact en de persoonlijke benadering voelen studenten zich gehoord en voelen zij zich geen nummertje bij de opleiding. Ook wordt het als motiverend beschouwd wanneer docenten goede feedback (zowel positief als negatief) geven op het geleverde werk. Zowel complimenten voor het werk als suggesties voor verbeterpunten worden gewaardeerd. Studenten geven aan graag te willen horen hoe ze hun werk kunnen verbeteren, aangezien het halen van goede studieresultaten ook motiverend is.

‘Hier zijn de lijntjes heel kort. Je kan altijd langskomen, je kan altijd naar de docentenkamer, je kan altijd mails sturen. Ze staan altijd voor je klaar. Dat is zeker een motivatie om door te gaan. Je hebt mensen met heel veel kennis en ervaring om op terug te vallen, die ook heel sociaal zijn. Als je het ergens niet mee eens bent kan je dat ook gewoon zeggen. Dat vind ik wel heel positief van deze opleiding’.

Naast het docententeam worden studiegenoten ook vaak als bron van motivatie genoemd. De studenten geven aan dat gemotiveerde medestudenten, waar je een goede band mee hebt en waar je goed mee samen kan werken, positief bijdragen aan de eigen motivatie. Het helpt daarom mee voor de motivatie om zelf de mensen te kunnen kiezen waarmee je wilt samenwerken. Naast het samenwerken met gemotiveerde medestudenten geeft een aantal studenten aan dat het juist ook heel motiverend is om opdrachten zelf uit te mogen voeren en om meer vrijheid te ervaren tijdens de stage en tijdens het afstuderen. Het zelf kunnen kiezen van een stage die bij je past en het volgen van vakken in het buitenland maakt de opleiding volgens sommige studenten nog leuker.

Wat vanuit de opleiding ook bijdraagt aan de motivatie van studenten zijn de activiteiten die de studievereniging organiseert en de uitjes die binnen het curriculum worden georganiseerd (zoals een clinic, bedrijfsbezoek etc.) Ook de inhoud van de opleiding zelf, zowel de theorie als praktijk, wordt als motiverend genoemd wanneer deze aansluit bij de interesses van de student. Een enkele student geeft aan geen motivatie uit bepaalde aspecten van de opleiding te halen, maar voornamelijk te putten uit zijn eigen motivatie. Eén student geeft aan dat de morele plicht, die hij naar zijn ouders heeft, ook motiverend is om zo snel mogelijk af te studeren, aangezien zijn ouders zijn studie betalen. Tenslotte, persoonlijke problemen kunnen er voor zorgen dat de motivatie bij studenten voor de studie in zijn algemeenheid afneemt.

Demotiverende elementen opleiding

Er worden door de studenten een aantal dingen genoemd binnen de opleiding die zij als minder motiverend en soms zelfs als belemmerend voor hun studievoortgang ervaren. Een van de punten die wordt genoemd is het online inschrijven voor tentamens, iets waar meerdere studenten problemen mee hebben ervaren. Door technische problemen bij het inschrijven voor de toetsen waren er twee studenten die hierdoor de eerste kans op de toets misliepen. De studenten geven aan dat het logisch is wanneer zij zich moeten uitschrijven voor een toets, in plaats van zich te moeten inschrijven. Wanneer de vorm van een toets en het aantal punten dat er met een toets behaald kan worden veranderd, kan dit voor vertraagde studenten een probleem zijn.

Het werken in groepsverband kan voor sommige studenten ook demotiverend werken. Twee studenten geven aan dat het nu erg makkelijk is voor studenten om mee te liften op het werk van andere studenten. Er schijnt weinig controle te zijn op het samenwerkingsproces. Een groepsopdracht wordt soms met één cijfer beoordeeld, waardoor de individuele input niet wordt meegewogen. De samenstelling van de groep kan ook een probleem vormen. Eén student geeft aan dat wanneer je moet samenwerken met ongemotiveerde medestudenten, je eigen motivatie ook omlaag gaat. Hij zat in een projectgroep met twee andere studenten, waarvan één op vakantie ging en de andere niet meer te bereiken was. Toen stond hij er alleen voor. Meerdere studenten gaven aan het prettig te vinden om ook projecten alleen uit te voeren, zodat zij op hun eigen tempo kunnen werken en hun eigen draai aan het project kunnen geven. Ook voor vertraagde studenten kan de samenstelling van de groepen een probleem vormen. Eén student gaf aan dat hij in een klas kwam met andere vertraagde studenten en dat zij samen een projectgroep vormden aangezien zij elkaar al kenden. Deze samenstelling zorgde uiteindelijk voor verdere vertraging, aangezien niemand van hen het voortouw nam. Een tip van deze student zou zijn om de docent de groepen samen te laten stellen.

'Ik vind het wel leuk om in groepsverband te werken, maar je hebt altijd mensen die de kantjes er vanaf lopen. Ik vind dat dat in deze opleiding wel erg goed mogelijk is, om zo makkelijk studiepunten te halen. Ik vind de controle daarop niet heel groot'.

'Ik zat met drie andere vertragers in deze klas en omdat wij elkaar kenden gingen we bij elkaar in een groepje. Dat is geen goed idee om alle vertragers in een groep te zetten. Daardoor loop ik ook weer punten mis, omdat dat slecht gaat'.

Tenslotte, praktische zaken, zoals de samenstelling van de roosters of een onoverzichtelijke online omgeving (blackbord) kunnen ook een demotiverende werking hebben. Twee studenten geven aan dat wanneer lessen té gespreid over de dag worden gegeven, of pas aan het eind van de dag, het voor studenten, die van ver moeten reizen of voor studenten die naast de studie werken, niet uitnodigend is om de lessen te volgen.

Tips voor de opleiding (tegen studievertraging)

De studenten waarmee gesproken is tijdens het onderzoek zijn over het algemeen erg positief over de opleiding. Onderstaande tips kunnen volgens de studenten de opleiding helpen om studievertraging tegen gaan. Ten eerste gaven een aantal studenten aan dat de visie van de opleiding nog versterkt zou kunnen worden, zodat het voor aankomende studenten duidelijker is waar ze toe worden opgeleid. Hiervoor is het belangrijk dat de opleiding goed contact houdt met het werkveld, zodat studenten kunnen zien waar ze later mogelijk terechtkomen. De opleiding zou zich volgens een student ook meer mogen promoten en daarin minder bescheiden mogen zijn. Om je als student te kunnen profileren is het gewenst om voor de gevolgde minors aparte certificaten toe te kennen.

'Ik heb veel leuk contact gehad met leraren, ook onder 4 ogen en dan zijn ze allemaal heel positief. Dat positieve vind ik leuk, dat je aan hen ziet dat je met deze opleiding ver kan komen. Daar twijfelde ik in het begin nog wel aan omdat het zo'n nieuwe opleiding is'.

Een onderwerp dat meerdere keren terugkwam in de gesprekken was het afstudeerplan. Veel studenten lopen vertraging op doordat hun afstudeerplan niet in één keer wordt goedgekeurd. Eén student gaf aan dat dit zou komen doordat er hele strenge eisen aan het plan zijn verbonden. Een tip aan de opleiding zou zijn om al eerder in de opleiding hogere eisen aan de studenten te stellen en strenger na te kijken om studenten zo beter voor te bereiden op de eisen die gelden voor het afstudeeronderzoek. Eén student geeft aan uitgebreidere feedback te willen krijgen om te kunnen leren van zijn fouten. Een andere tip, die samenhangt met het ontvangen van feedback is het anders vormgeven van de toetsinzages. Eén student geeft aan dat hij de toetsinzage, zoals deze nu is georganiseerd, niet effectief vindt. Graag zou hij de mogelijkheid hebben om zijn toets in een rustige omgeving, zonder te veel 'ruis' in te kunnen zien en de gelegenheid krijgen om aantekeningen te maken.

'Iedereen zou het moeten kunnen halen, want iedereen heeft de periodes daarvoor gehaald. Ze mogen dus eerder strenger zijn'.

Een andere tip die studenten geven is het stellen van strengere eisen voor de poort. Zo zouden toelatingstesten en motivatiegesprekken voorafgaand aan de opleiding kunnen zorgen voor minder vertraging in de opleiding. Volgens één student zouden er ook strengere eisen gesteld moeten worden aan het geven van presentaties, aangezien dat een belangrijke vaardigheid is. Tenslotte, voor studenten met dyslexie zou er de mogelijkheid moeten zijn om tentamens op een computer te maken, waarbij de vragen worden voorgelezen. Dit wordt bij andere opleiding al gedaan.

'Ik denk dat de mensen die vaak vertraging oplopen net het niveau hebben dat tussen mbo en hbo ligt. Daardoor hebben zij denk ik dat extra jaar juist nodig. Vanuit de opleiding vind ik dat ze genoeg doen om te helpen'.

Bevindingen in relatie tot de literatuur

Zoals in het analytisch kader is uiteengezet, stelt de Self-Determination Theory dat intrinsieke motivatie bij studenten wordt ondersteund door de psychologische basisbehoeften aan autonomie, competentie en verbondenheid. Dit is grotendeels in overeenstemming met de bevindingen van dit onderzoek. Uit het onderzoek blijkt dat een belangrijke factor, die bijdraagt aan de motivatie van de studenten, de verbondenheid is die zij voelen met de docenten en hun medestudenten. Wat de behoefte aan competentie betreft, geven studenten aan dat de opleiding hoge verwachtingen mag scheppen en de lat hoog mag leggen vanaf het begin van de opleiding. Goede feedback van docenten draagt eraan bij dat studenten zich bekwaam voelen om deze uitdagingen binnen hun studie aan te kunnen. Tenslotte, het belang van autonomie komt naar voren in de wens van sommige studenten om de keuze te hebben om samen of alleen te werken. Als zij moeten samenwerken heeft het de voorkeur om zelf de mensen, waarmee samengewerkt wordt, te kunnen kiezen.

Samenvatting

In dit onderzoek stonden de volgende twee vragen centraal: 1) Wat is er bekend over de werking van drempels, de invloed van drempels op motivatie en studievertraging en hoe worden de drempels ervaren door studenten bij Sport en Bewegen? 2) In geval van studievertraging (door de drempels), wat had de opleiding volgens studenten kunnen doen om dit te voorkomen? Op basis van literatuuronderzoek en een kwalitatief onderzoek, in de vorm van diepte-interviews met een selecte groep studenten (n=8) van de opleiding Sport en Bewegen, zijn deze onderzoeksvragen onderzocht. Hieronder volgt een samenvatting van de bevindingen van het onderzoek.

Vanuit de literatuur is er tot op heden weinig bekend over de werking van drempels binnen opleidingen. Uit de interviews komt naar voren dat zowel de stagedrempel als de afstudeerdrempel vaak een stimulerende werking hebben op studenten. Het wordt als belemmerend ervaren wanneer studenten tijdens hun stage of afstudeerperiode nog toetsen moeten inhalen. Studenten geven aan dat zonder drempels de opgelopen vertraging zich verder zou opstapelen. De drempels vormen dus een bescherming tegen het oplopen van een te grote vertraging en zorgen daarnaast voor de waarborging van de basiskennis die nodig is om succesvol een stage of afstudeeropdracht te kunnen afronden. De huidige eisen van de stagedrempel en de afstudeerdrempel vinden de studenten goed en vinden sommige studenten zelfs te laag.

De motiverende werking van drempels geldt niet voor alle studenten. Een deel van de studenten streeft er zonder de aanwezigheid van de drempels ook naar om alle punten in één keer te behalen. De drempels kunnen daarnaast ook een demotiverend effect hebben, bijvoorbeeld op studenten die faalangst hebben. Zij zien de drempels als zodanige barrière dat zij eerder geneigd zijn om minder hard te gaan werken, vanuit de verwachting dat zij de benodigde punten toch niet meer gaan halen.

Studenten die niet mogen beginnen met hun stage of met afstuderen geven aan het niet erg te vinden om daar vertraging door op te lopen. Deze vertraging zien zij als hun eigen verantwoordelijkheid. De studenten zijn tevreden over de begeleiding die zij krijgen wanneer ze tegen de drempels aanlopen. Er wordt de tijd genomen om persoonlijk in gesprek te gaan met studenten over hun studievoortgang. Deze persoonlijke aandacht van docenten is een belangrijke motivator binnen de opleiding. De meeste docenten staan altijd voor de studenten klaar, kennen iedereen bij naam, en geven snel en deskundig antwoord op hun vragen. Andere genoemde motiverende elementen binnen de opleiding zijn gemotiveerde medestudenten, de inhoud van de opleiding, de studievereniging en vrijheid in de uitvoering van opdrachten. Demotiverende elementen zijn onder andere het verplicht moeten samenwerken met studenten die niet even gemotiveerd zijn en praktische zaken die problemen opleveren, zoals de online inschrijving voor tentamens, blackbord en de roostering van vakken.

Tenslotte, studenten spreken zich erg positief uit over de opleiding Sport en Bewegen en denken graag mee over hoe de opleiding nog beter kan worden. Om studievertraging onder studenten te voorkomen zou de opleiding hogere eisen aan studenten mogen stellen, zowel voor de poort als na de poort. Daarnaast zou de opleiding zijn visie kunnen versterken en meer mogen uitdragen. Wat betreft begeleiding, studenten die van het mbo komen en studenten met faalangst behoeven extra aandacht.

Vervolgonderzoek

Dit onderzoek richtte zich op twee specifieke drempels, de stagedrempel en de afstudeerdrempel. Sommige studenten geven aan dat de opleiding hoge verwachtingen mag stellen aan de studenten en dat een hoge drempel daar aan kan bijdragen. Een belangrijke drempel, die in dit onderzoek buiten beschouwing is gelaten, is het bindend studieadvies (BSA). Deze drempel bestaat uit de eisen voor een student om van het eerste studiejaar door te mogen naar het tweede studiejaar. Om verder inzicht te krijgen in de werking van drempels zou het interessant zijn om in vervolgonderzoek te kijken naar de invloed van het BSA op de motivatie van studenten. Hierbij zou onderzocht kunnen worden wat, in de optiek van studenten, de optimale eisen zijn voor het bindend studieadvies om motivatie te bevorderen en te behouden.

Daarnaast zou het interessant zijn om te onderzoeken hoe docenten tegenover de drempels staan en welke eisen volgens hen kunnen bijdragen aan de motivatie van studenten. De volgende onderzoeksvraag zou daarbij centraal kunnen staan: Welke invloed hebben de drempels (BSA, stage- en afstudeerdrempel) volgens docenten op de motivatie van studenten?

Referenties

- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The “what” and the “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11, 227–268.
- Groenland, E. A. G. (2007). Focusgroep versus diepte-interview in marktonderzoek. *Kwalon*, 12(1), 11-12.
- Klein, H. J., Noe, R. A., & Wang, C. (2006). Motivation to learn and course outcomes: The impact of delivery mode, learning goal orientation, and perceived barriers and enablers. *Personnel psychology*, 59(3), 665-702.
- Lent, R. W., Brown, S. D., & Hackett, G. (2000). Contextual supports and barriers to career choice: A social cognitive analysis. *Journal of counseling psychology*, 47(1), 36.
- Mittendorff, K. (2014). Studieloopbaanbegeleiding in het hbo. *OnderwijsInnovatie*, juni 2014.
- Niemiec, C. P., & Ryan, R. M. (2009). Autonomy, competence, and relatedness in the classroom Applying self-determination theory to educational practice. *Theory and research in Education*, 7(2), 133-144.
- Noe, R. A. (1986). Trainees' Attributes and Attitudes: Neglected Influences on Training Effectiveness. *Academy Of Management Review*, 11(4), 736-749. doi:10.5465/AMR.1986.4283922
- Ryan, R.M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development and well-being. *American Psychologist*, 55, 68–78.
- Webb, J.R. (1995). *Understanding and Designing Marketing Research*. London: The Dryden Press.

Documentbeheer

Versie	Datum	Auteur	Aard wijzigingen / Review	Status
0.3	8-11-16	Nikkie Gubbels	Eerste versie onderzoeksrapport	Review door Rutger Kappe
1.0	11-11-16	Nikkie Gubbels	Aanpassen feedback Rutger	Definitief

Lectoraat Studiesucces

Hogeschool Inholland Haarlem

Kamer i0.06

Bijdorplan 15

2015 CE Haarlem

inholland
hogeschool